

אולימפיאדת הלשון העברית החמישית של החוג ללשון העברית ולבלשנות שמית

תשפ"ו

ללומדי עברית

שלב א': שאלות

כיתות תיכון

האולימפיאדה מתקיימת בחסות חברת פיינל וחברת צ'ק פוינט
ובחסות מרכז קורת לציוויליזציה יהודית

שאלות חימום

1. אם אתה סבא רבא של התינוקת, אז היא ה_____ שלך.

איזו מילה מתאימה להשלים את המשפט?

א. נכדה

ב. נינה

ג. דודה

ד. ילדה

ו. תינוקת

ז. סבתא

2. אם החברים התבקשו להביא מתנה, אז בטוח ש...

א. מישהו ביקש מהחברים להביא מתנה.

ב. החברים ביקשו להביא מתנה.

ג. המתנה ביקשה לבוא.

ד. החברים לא רצו להביא מתנה.

3. הם _____ כמו שתי טיפות מים.

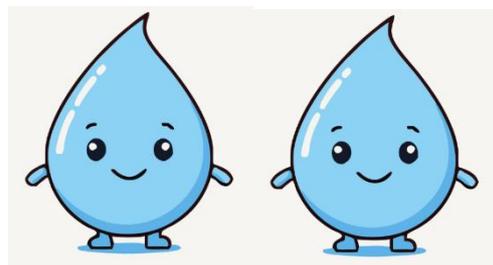
איזו מילה חסרה בביטוי?

א. שותים

ב. צמאים

ג. דומים

ד. עצובים

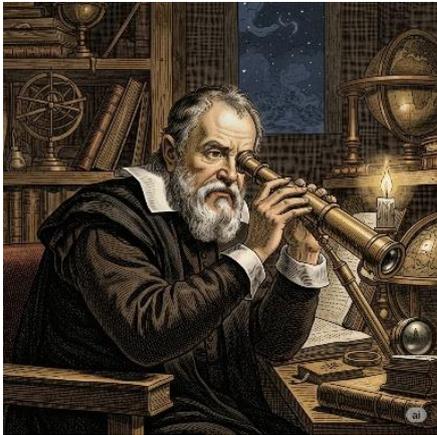

שאלון שלב א

1. איזה זוג מבין הזוגות הבאים יוצא דופן?

- א. שחור - לבן
- ב. אוהבת - שונאת
- ג. פתוח - סגור
- ד. דלת – חלון

2. גלילאו גליליי (Galileo Galilei) היה גם מתמטיקאי, גם אסטרונום, גם ממציא, וגם

פיזיקאי. על אדם כזה אומרים שהוא:

- א. איש קָשֶׁר
- ב. איש אֶשְׁבּוּלוֹת
- ג. איש עֶסְקִים
- ד. איש שְׁלֵג
- ה. איש זָקוֹן

3. מה המשמעות המקורית של המילה גוגל (Google)?

- א. אינטרנט
- ב. האות השלישית בא"ב הלטיני
- ג. הספרה 1 ואחריה 100 אפסים
- ד. מְרֻשָּׁת
- ה. לְגִלוֹת דְּבָרִים חֲדָשִׁים

4. הינה תמונות של פרחים ומתחת לכל תמונה שם הפרח.

איזה שם יוצא דופן?

א. דבורנית   ב. ציפורני-החתול

ג. פלנית   ד. לוע הארי

ה. ציפור גן עֵדן

5. דוגמה לשאלה ותשובה:

מצאו שתי מילים שיש בהן אותן שלוש אותיות אבל לא באותו סדר במשמעויות האלה:
א. מהו המספר שבא אחרי ארבע? ___
ב. לא עצוב = ___

התשובה:
חמש, שמח

השאלה שלכם:

מצאו שתי מילים שיש בהן אותן שלוש אותיות אבל לא באותו הסדר במשמעויות האלה:

א. זה כבר קרה: _ _ _

ב. חצי של חצי: _ _ _

6. אח של מירי דיבר כמו ילד קטן. איזו שאלה שאלה אותו?

א. למה אתה מדבר **תינוק**?

ב. למה אתה מדבר **תינוקים**?

ג. למה אתה מדבר **תינוקית**?

ד. למה אתה מדבר **תינוקת**?

ה. למה אתה מדבר **תינוקות**?

7. לפי החוק הישראלי, נהג חדש צריך לשים שְׁלֵט "נהג חדש" על הרכב שלו,

אבל הרבה נהגים ישראלים אוהבים לשים על הרכב שלטים מצחיקים, כמו:

ג	ב	א

א. באיזה שלט יש פועל? א / ב / ג

ב. מה משמעות הפועל?

א. נוסע מהר

ב. נוהג

ג. רוכב

ד. בא לאוטו

ה. שולח מסרון

8. הינה שמות של ארבעה עיתונים בישראל: הארץ, מעריב, ידיעות אחרונות, ישראל היום. שלושה מהשמות קשורים לאלמנט מסוים משותף, אבל העיתון הרביעי לא.

איזה עיתון לא עוסק באותו אלמנט?

- א. הארץ
- ב. מעריב
- ג. ידיעות אחרונות
- ד. ישראל היום

9. בתנ"ך, במגילת אסתר, מספרים על המלך אחשוורוש ששלט על מספר גדול של מדינות.

"וַיְהִי בַיּוֹם אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֶּלֶךְ מֵהַדָּוָן וְעַד-כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמָאָה מְדִינָה"

על כמה מדינות מלך אחשוורוש?

- א. 721
- ב. 127
- ג. 712
- ד. 271
- ה. 720100

10. שרון אמרה: "החום היום כבד מאוד".

אביב אמר: "אז לא נצא לטיול".

גבי אמר: "לכן אני לא מצליח להרים אותו".

איתן אמר: "לא נכון. לא נורא בכלל".

יובל אמרה: "אתמול לא היה חם".

מי לא הבין את שרון?

- א. אביב
- ב. גבי
- ג. איתן
- ד. יובל

בְּעֶקְבוֹת הזכייה של אפרת באולימפיאדה ו**לְרִגְל** יום הולדתה ה-16, אנחנו מזמינים את כולכם למסיבה בבית הקפה **לֵיד** ביתה בשעה 18:00. בואו **לְפָנַי** שהיא תבוא! **בְּשָׁבִיל** ההפתעה בואו מוקדם!

כל המילים המודגשות הן מילות יחס.

ארבע ממילות היחס האלה באות מאותו **שדה סמנטי**, רק אחת לא. איזו?

א. **בְּעֶקְבוֹת**

ב. **לְרִגְל**

ג. **לֵיד**

ד. **לְפָנַי**

ה. **בְּשָׁבִיל**

12. כל המשפטים הבאים נגמרים במילה ובסופה ה"א. רק במשפט אחד משמעות האות

ה"א שונה. באיזה משפט?

א. אני חוזר הביתה.

ב. אנחנו נוסעים צפונה.

ג. היא נכנסת אל המסעדה.

ד. היא הולכת העירה.

13. לפי הביטוי: "הקש ששבר את גב הגמל", מה נכון?

א. הגמל הוא חיה חזקה, וקש הוא דבר חלש.

ב. הגמל הוא חיה חלשה, וקש הוא דבר חלש.

ג. הגמל הוא חיה חזקה, וקש הוא דבר לא חלש.

ד. הגמל הוא חיה חלשה, וקש הוא דבר לא חלש.

14. המורה הודיעה מי הם התלמידים שיזכו היום בפרס: **אבי, מנחם, עפרה, קרן**.

היא אמרה שיש עוד תלמיד אחד נוסף מהרשימה הבאה שגם יזכה בפרס.

רמז: תסתכלו על האותיות הראשונות ברשימת מקבלי הפרס.

מי הזוכה?

- א. רונן
- ב. גדי
- ג. רונית
- ד. ריקי
- ה. ציפי
- ו. שולי
- ז. טל

15. עברית וערבית הן שפות קרובות. שתיהן באו משפה קדומה שנקראת פרוטו־שמית. השפה הפרוטו־שמית היא השפה העתיקה שממנה "נולדו" כל השפות השמיות. לכן יש הרבה מילים דומות בעברית ובערבית.

בטבלה שלפניכם יש זוגות של מילים כאלה והמשמעות שלהן.

שימו לב: בכל המילים יש אות שורקת – כלומר אחת האותיות **ז, ס, ש, צ**.

משמעות	ערבית	עברית	
שלום	Salām	Šalōm	1
עשר	‘ašara	‘eser	2
שמיים	samā’	Šamayim	3
אסיר	‘asīr	‘asīr	4
צפון/שמאל	šimāl	Smōl	5

במה עיצורים (**consonant**) שורקים יש בשפה הפרוטו־שמית לפי הטבלה הזאת?

- א. 2 עיצורים – אחד שהפך ל־ס בערבית ואחד שהפך גם ל־ש וגם ל־ס בעברית.
- ב. 3 עיצורים – אחד שהפך ל־ס בערבית ובעברית, אחד שהפך ל־ס בעברית ול־ש בערבית ואחד שהפך ל־ס בערבית ול־ש בעברית.
- ג. 3 עיצורים – שניים שהפכו ל־ש העברית ואחד שהפך ל־ס הערבית.
- ד. 2 עיצורים – אחד שהפך ל־ש ול־ס הערבית ואחד שהפך ל־ס בעברית.

16. במיאנמר, מדינה בדרום־מזרח אסיה, מחליטים מה שם התינוק בדרך שונה מהדרך שאנחנו מכירים מארצות המערב.

הינה רשימת שמות הילדים באחד העמים החיים במיאנמר. ליד כל שם בטבלה כתוב תאריך הלידה של הילד. כל הילדים נולדו בחודש יולי 2024:

01.07 (יום שני)	kǎu mya'
04.07	pǎ we
06.07	thǒu ũ
11.07	pyesǒu ǎu
13.07	the' ǎu
15.07	khǐ le nwe
22.07	keǒi thǔ
25.07	phǒu nǎi thǔ
27.07	tǐ mǎu la'

הינה שמות של ארבעה ילדים נוספים שנולדו בחודש יולי 2024 .

מה היום בחודש שבו הם נולדו?

האפשרויות הן רק אלה: 8 או 16 או 18 או 20.

	tǐ za mɔ	א.
	phyuphyu wǐ	ב.
	khǎi mǐ thǔ	ג.
	susu wǐ	ד.